

28.01.2019

Asia/14

§ 76

V 13.2.2019, Valtuutettu Mai Kivelän aloite biomassalle laadittavista kestävyyskriteereistä

HEL 2018-007172 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Daniel Sazonov, Wille Rydman

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mai Kivelän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginvaltuusto edellyttää Helsingin kaupungin edustajan esittävän Helenin yhtiökokouksessa Helenin sitovaksi päätökseksi, että Helen laatii tiukat kestävyyskriteerit käyttämälleen biomassalle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki omistaa kokonaan Helen Oy:n, jonka toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja

muu energia-alan liiketoiminta. Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä.

Helen Oy on antanut valtuustoaloitteeseen liittyen lausunnon, jonka mukaan yhtiö on viime vuosina investoinut puupellettiin perustuvaan lämmöntuotantoon ja parhaillaan suunnittelee lisää uusia biolämpökeskuksia. Biomassan sekä hukkalämpöjen hyödyntämisen osuus kasvaa Helenin lämmöntuotannossa, kun kivihiilen käyttö vähenee ja uusiutuva energia lisääntyy matkalla kohti ilmastoneutraalia tulevaisuutta. Helen näkee biomassan käytön tarvittavana välivaiheen ratkaisuna, kun siirtyään kohti uusia teknologisia ratkaisuja. Biomassa on nopeasti käyttöön otettavissa ja sen avulla varmistetaan Helsingin lämmittäminen myös talvipakkasilla.

Tällä hetkellä Helen käyttää teollisuuden sivutuotteista valmistettuja pellettejä. Uusien investointien myötä polttoainevalikoima laajentuu muihinkin biomassajakeisiin kuten metsähakkeeseen, metsäteollisuuden sivutuotteisiin ja erilaisiin kiertotalousjakeisiin.

Helen Oy:n lausunnon mukaan metsiä ei kaadeta lähtökohtaisesti energiantuotantoa varten, vaan hakkuita tehdään metsäteollisuuden raaka-aineen hankintaa varten ja metsänhoidollisiin tarpeisiin. Hakkuiden sivutuotteena syntyy energiakäyttöön kelpaavia jakeita. Metsäteollisuus ja sitä myötä raaka-ainepuun hinta määrittävät, että ainespuu ohjautuu jalostukseen. Metsästä saatavan puun hiilidioksidipäästöt huomioidaan jo puun kaatamisen yhteydessä.

Helen siis käyttää biomassajakeita, joiden hiili vapautuisi ilmakehään melko lyhyessä ajassa myös ilman energiahyötykäyttöä tai metsään jätettynä. Näillä jakeilla korvataan fossiilisia polttoaineita.

Turve ei sen sijaan ole Helenin nykyisessä polttoainevalikoimassa eikä turvetta ole sisällytetty teknisiin suunnitelmiin eikä luvitukseen suunnitella olevissa biolämpölaitoshankkeissa.

EU:n kestävyysdirektiivi

Euroopan Unionin vastikään hyväksytyssä uudessa uusiutuvan energian direktiivissä (RED II) on kestävyysasiat otettu biomassan osalta hyvin valvontaan niin sanottujen kestävyyskriteerien avulla.

Poltettavan biomassan on oltava peräisin kestävästä lähteistä ja alitettava direktiivissä mainitut elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasujen päästövähennyskriteerit, jotta se lasketaan poltettaessa päästöttömäksi uusiutuvaksi energiaksi. Biomassan polton päästöt tulevat huomioiduksi maankäyttösektorilla (LULUCF) jo siinä vaiheessa kun puu kaadetaan.

Kestävyysskriteereillä halutaan varmistaa, että bioenergian energiakäyttö EU:ssa tuottaa merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä ja biomassan tuottaminen on kestävää sisältäen mm. maatason riskiperustaista arviointia ja vaatimuksia hiilinielulaskennasta.

Biomassan nollapäästöisyys energiantuotannossa

Kaikki palaminen tuottaa hiilidioksidia, myös puun palaminen. Biomassan nollapäästöisyys energiantuotannossa perustuu EU-tasolta tulevaan lainsäädäntöön sekä YK:n ilmastosopimukseen. Kestävästi tuotettu bioenergia on nollapäästöistä, kun poltettaessa ilmaan vapautuu saman verran hiilidioksidia kuin biomassassa on kasvaessaan sitonut.

Biomassan hiilidioksidipäästöt huomioidaan kunkin maan päästötaseessa eli maankäyttö, maankäytön muutokset ja metsätalous -sektorilla (LULUCF). Käytännössä kun puu metsässä kaatuu, se merkitään tilastoissa päästökseen kokonaisuudessaan riippumatta siitä, miten ja millä sektorilla puu ja sen eri osat käytetään.

Biomassan käyttö kaikilla sektoreilla vaikuttaa Suomen nettopäästöihin, mutta kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi metsäbiomassan päästöt lasketaan maankäyttösektorilla, ei esimerkiksi energiasektorilla.

Hyvin hoidettu metsä kasvaa ja sitoo hiiltä parhaiten. Nielujen merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä on suuri. Helen Oy:n kanta on, että tavoitteena pitää olla ylläpitää tai vahvistaa pitkän aikavälin hiilinieluja.

Tavoitteena kestävä biomassa

Helenin tavoitteena on, että 100 % hankitusta biomassasta on kestävä. Tämä tarkoittaa, että hankitut puupolttoaineet ovat joko kestävyyssertifioituja (esim. PEFC, FSC tai SBP) tai muulla tavoin alkuperävalvottuja. Yhtiön nykyiset ja tulevat biomassaa käyttävät laitokset on suunniteltu sellaisiksi, että ne käyttävät kestävyyskriteerien suhteen kaikkein vähäriskisimpiä biomassajakeita. Lisäksi biomassan hankinnassa otetaan huomioon Energiategollisuuden suositukset lahopuiden jättämisestä metsään monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Helen Oy näkee, että sille ei tule asettaa yhtiökohtaisia biomassan kestävyyskriteereitä. Yhtiön nykyiset toimet ja tavoitteet biomassan hankinnassa ovat riittävät ja teknis-taloudellisesti toteutettavissa. Lisäksi Helenin tavoite hankkia 100 % kestävyyssertifioitua tai alkuperävalvottua biomassaa on tavoitteena tiukempi kuin voimassa oleva lainsäädäntö.

Biomassan tuottajat ja toimittajat noudattavat käytössä olevia ja yleisesti hyväksytyjä kriteereitä ja sertifikaatteja. Mikäli määritetään näitä tiukempia kriteereitä, voisi tämä Helenin näkemyksen mukaan johtaa

siihen, että kriteerit täyttävää biomassaa ei ole markkinoilta saatavilla tai hinta olisi merkittävästi markkinahintaa korkeampi. Lisäksi vain yhteisillä, koko toimialaa koskevilla kriteereillä ja sertifikaateilla voidaan vaikuttaa haluttuihin päämääriin, esimerkiksi biodiversiteettiin.

Helen Oy:n näkemyksen mukaan päästöjä täytyy ilmaston muutoksen hillitsemiseksi vähentää kaikessa toiminnassa. Energiasektorilla vahvan päästökaupan tulee olla ensisijainen ohjauskeino päästöjen vähentämiseen. Hiilinielujen kasvusta tulee huolehtia maankäyttösektorin ohjauksella. Näin taataan, että päästöt vähenevät.

Lopuksi

Kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy on markkinaehtoisesti toimiva osakeyhtiö. Voimassa olevan konserniohjeen perusteella kaupungin tulee pidättäytyä omaehtoisista omistajaohjauksen toimenpiteistä, jotka heikentäisivät Helen Oy:n asemaa erittäin kilpailluilla energiamarkkinoilla, ja antaa yhtiön toimia markkinoilla samojen pelisääntöjen mukaan kuin kilpailijansa.

Yhtiö voi asettaa itse itselleen lainsäädäntötason ylittäviä tavoitteita esimerkiksi biomassan kestävyyskriteereihin liittyen, mutta niiden ei tule olla yhtiötä velvoittavia. Poikkeustilanteissa yhtiön on voitava poiketa itse asettamistaan tavoitteista, kunhan kuitenkin saavutetaan lainsäädännön edellyttämä taso.

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen konserniohjeisto päättää on muun muassa toimiohjeiden antamisesta kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle, kuten yhtiökokousedustajalle, kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, silloin kun kyseessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite_allekirjoittamaton
- 2 Helen Oyn lausunto_allekirjoittamaton

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.01.2019

Asia/14

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 36

HEL 2018-007172 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi